

NORTØMMER AS

Årsrapport for miljøsertifiseringen ISO14001/Norsk PEFC Skogstandard

2014

Miljøpolitikk

I forbindelse med innføringen av PEFC sporbarhetssertifikatet høsten 2014 ble det gjort små justeringer i miljøpolitikken. NORTØMMER sin miljøpolitikk, som ble vedtatt av styret, er som følger:

NORTØMMER AS skal synliggjøre sitt miljøengasjement ved å være deltakende i et systematisk miljøarbeid der målet er å forbedre egen virksomhet og tømmerleverandørenes miljøpåvirkning. NORTØMMER AS skal til enhver tid søke informasjon som kan øke kunnskapen om virksomhetens påvirkning av miljøet.

Ved å forplikte oss til å følge norske og internasjonale lover og forskrifter, og allment aksepterte normer for redelig adferd innen vårt virksomhetsområde vil NORTØMMER AS arbeide for en stadig forbedring av utøvende bærekraftig skogbruk. NORTØMMER AS skal søke en kontinuerlig forbedring av sitt miljøsertifiseringssystem, der systemet hele tiden blir vurdert mot ny dokumentert kunnskap.

Våre leverandører skal ha virkeskontrakt med miljøavtale med NORTØMMER AS, eventuelt annen sertifiseringsordning NORTØMMER AS godkjenner. I unntakstilfeller der potensiell leverandør ikke er med i godkjent sertifikatordning, skal vi før kontraktsinngåelse utøve tilbørlig aktsomhet for å bringe på det rene at norsk lovverk ikke er brutt under i den aktuelle skogsdriften.

NORTØMMER AS skal arbeide for en kvalitetssikring av et bærekraftig skogbruk basert på frivillige avtaler med leverandører. Allmennheten skal ha innsyn i dokumenter som beskriver standarder, mål og hovedstrategier for kvalitetssikring av et bærekraftig skogbruk. Gjennom sertifisert system for sporbarhet i hele omsetningskjeden (PEFC Chain of Custody) skal våre kunder og markedet ha trygghet for at produktene vi leverer stammer fra et bærekraftig skogbruk.

For skogeiere hvor det er grunnlag for ytterligere miljøytelser ut over de krav søm følger av lovgivning, Norsk PEFC skogstandard og PEFC internasjonale standard for sporbarhet i omsetningen av skogbaserte produkt, skal NORTØMMER legge til rette for frivillig videre utvikling av miljøinnsatsen gjennom gruppesertifisering innenfor Forest Stewardship Council FSC, og omsetning av deres virke gjennom tilsvarende sporbarhets-sertifisering (Chain of Custody). NORTØMMER skal for alt arbeid som gjøres for FSC-gruppen legge opp til at FSCs prinsipper og kriterier blir fulgt.

Miljømål

Det har ikke vært endringer i miljømålene i 2014. Miljømålene ble vedtatt 04.09.12. Hovedmålene ble videreført året etter:

NORTØMMER skal gjennom miljøsertifisering av sin virksomhet bidra til en kostnadseffektiv og troverdig kvalitetssikring av de aktiviteter virksomheten utfører.

I tillegg er det et mål at tømmerleverandører som inngår virkeskontrakt med miljøavtale med NORTØMMER tilbys et system som sikrer gjennomføringen av et

Intertek

Hovedkontor

Svartbekkvegen 1, 2411 Elverum
post@nortommer.no

Fax 22 51 89 10

Tlf 22 51 89 35

Foretaksnr. 980 018 709

bærekraftig skogbruk i henhold til norsk PEFC-skogstandard. Utgangspunktet for NORTØMMERs virksomhet skal være:

- *Å følge gjeldende lovverk og andre krav i ISO 14001.*
- *Å følge opp leverandører slik at norsk PEFC-standard for bærekraftig skogbruk etterleves.*
- *Tilslutning til akkreditert sertifiseringselskap for miljøsertifisering, basert på 3. parts revisjon og kontroll av egen virksomhet.*
- *Å ha et åpent forhold til omverden omkring sertifiseringens innhold og resultater.*

Spesiell innsats skal bli gjort på de felter hvor den foretatte miljøeffektanalysen og risikovurdering viser at forbedringspotensialet for miljøkvaliteter er størst.

Delmålene som ble formulert i september 2013 og status for oppnåelse er som følger:

- *NORTØMMER skal arbeide for at entreprenører, tømmerleverandører og meglere har et bevist forhold til sin miljøpåvirkning.*

- *Ved utgangen av 2014 skal alle tømmermeglere og entreprenører som kjører før NORTØMMER ha kurs i skogstandarden som er ferskere enn 3 år.*

Status: Det ble avholdt ett kurs for virkeskjøper og entreprenører/maskinførere for området Hordaland og Sogn og Fjordane, med 11 deltakere. Videre ble det avholdt ett kurs for virkeskjøpere, entreprenører og skogeiere i området Akershus og Østfold, med 40 deltakere.

Enkelte entreprenører og virkeskjøpere har fortsatt kurs fra lengre tid tilbake en 3 år. NORTØMMER AS vil holde kurs i den nye skogstandarden, så snart den bli gjeldende.

- *NORTØMMER skal videreutvikle sitt tilbud om opplæring i bærekraftig skogbruk i henhold til norsk PEFC-standard og gjennomføre totalt minst 4 kurs per år.*
- *For å redusere omfanget av feilhogster som skyldes feil-navigering skal NORTØMMER utvikle og gjennomføre kurs i operativ bruk av GPS og digitale mobile kartløsninger for tømmermeglere. Innen utgangen av 2014 skal alle tømmermeglere ha deltatt i denne type kurs.*

Status: Denne kompetansehevingen har foregått under internrevisjoner og annen oppfølging mot den enkelte virkeskjøper direkte. Bruken av digitale GPS og kartløsninger er ulik (Ipad/Iphone m ArcGIS, Igis, Android, håndholdt GPS). Slik har det vært mulig å skreddersy støtten til den enkeltes behov. Påbegynte brukermanualer er videreutviklet i 2014.

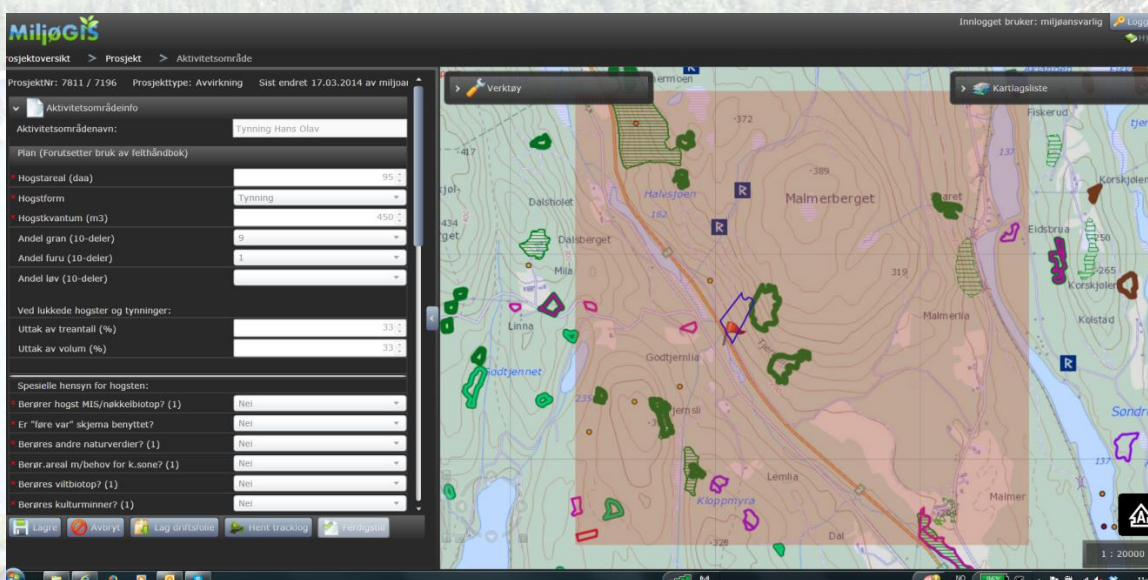

NORTØMMER AS har vurdert to løsninger for mulig innkjøp i eksisterende verktøy i markedet, som løser utfordringen med tilgang til eksterne data i områder uten mobildekning. Beslutningen er utsatt noe i påvente av endringer i eierforhold til plattformene.

- *Arbeide for å få lettere tilgang til ekstern miljøinformasjon, ved å øke informasjonen som er tilgjengelig på MiljøGIS, som eksempelvis tilgang til sensitive arter fra Artsdatabanken.*

Status: NORTØMMER har i enkelte områder fått tilgang til vilt-kart som er unntatt offentlighet. Dette er foreløpig sporadisk, og det jobbes fortsatt med en løsning mot Miljødirektoratet der alle virkeskjøpere får tilgang. MiljøGIS er i fred med å fases ut etter beslutning hos Skog Data AS og erstattes med et nytt digitalt verktøy for operativ drift.

NORSKOG/NORTØMMER deltar fortsatt i sammen med Norsk Institutt for Skog og Landskap og andre i bransjen i et prosjekt for å bedre funksjonaliteten og omfanget av informasjonen i innsynsløsningen Kilden. Krav i den nye PEFC-standarden vil etter hvert føre til at et mer komplett informasjonsgrunnlag vedrørende Nøkkelbiotoper blir (offentlig) tilgjengelig.

Digitale verktøy koplet opp mot databaser for miljøinformasjon er viktig i planlegging og gjennomføring av drifter

- *Lage opplegg for PEFC sporbarhetssertifisering (Chain of Custody), og få dette implementert og revidert innen utgangen av 2014.*

Status: Systemet for PEFC CoC er laget og sertifikatet ble gjort gyldig fra 11. september 2014. Ole Narve Opsahl er «sporbarhetsansvarlig» i NORTØMMER.

- *Utvikle og tilby kurs for aktive skogeiere i operativ bruk og etterlevelse av PEFC skogstandarden, inklusive bruk av GPS og digitale mobile kartløsninger.*

Status: Vi har utviklet et kursopplegg, og gjennomført noen kurs for ansatte, entreprenører og skogeiere for selve skogstandarden. Opplæring i teknologibruk blir gjort i interne fagsamlinger og mot skogeiere i form av direkte assistanse. Kurs i skogstandard er etter hvert tonet noe ned, i påvente av ny PEFC standard.

Eksterne henvendelser

NORTØMMER legger stor vekt på å ha et åpent forhold til omgivelsene og besvare henvendelser og på en ryddig måte. Det ble i 2014 registrert 4 eksterne henvendelser omkring sertifiseringssystemet.

Dato	Avsender-kategori					Spørsmål/sak	Oppfølging/vurdering
	Offentlig myndighet	Rettighets-haver.	Media	Interesse-org.	Annen		
27.03.14		X	X			Klage på kjøreskader	Se e-post 03.04. Se Medieoppslag 15.04 i Fjordbladet. Besvart skriftlig. Befaring.
17.03.14			X	X		Intervju-undersøkelse om status for «MiS-gjennomgangen»	Besvart skriftlig.
30.05.14					X	Klage på kjøreskader og hogst av kantsone mot bekk. Hogst i yngletid (generelt)	Besvart i 2 omganger pr. e-post . Befart av virkeskjøper. Se e-post.
12.06.14				X		Hogst ved rovfuglreir	Besvart av virkeskjøper og miljøansvarlig. Befart av virkeskjøper.
29.10.14					X	Kjørespor	Besvart med henvisning til at spor vil bli rettet opp og at det har vært spesielt bløte forhold i høst.
15.12.14					X	Sen oppretting av kjørespor	Besvart med henvisning til at saken følges opp.

Hogsten inn mot rovfuglreir ble klassifisert og håndtert som et avvik. Kjøreskadene var dokumentert ihht. interne rutiner og ble rettet opp i tråd med standardens krav.

Gravedrifter i bratt terreng krever enkel veifremføring.

Gravedrifter i bratt terreng krever enkel veifremføring.

Avvik

NORTØMMER er miljøsertifisert i henhold til ISO 14001 og Norsk PEFC skogstandard. Som en konsekvens av dette gjennomføres løpende internkontroll, rutinemessige internrevisjoner og årlig eksternevisjon. For kalenderåret 2014 er det totalt gjennomført 25 internrevisjoner av leverandører som er med i bedriftens gruppesertifikat, i tillegg er det gjort revisjoner iht. egen plan av eiendommer som kan levere til NORTØMMER med annet gruppesertifikat (Norsk Skogsertifisering AS – www.skogsertifisering.no). Antallet interne revisjoner av leverandører i NORTØMMERS gruppe var i 2013 28 og i 2012 26.

Ekstern revisjon av systemer for miljøsertifisering ble gjennomført av Intertek i løpet av en 4-dagers periode første del av juni 2014. En dag var forbeholdt etablering av PEFC sporbarhetssertifikatet. Rapport fra revisjonen av systemet for skogforvaltningen er tilgjengelig på www.nortommer.no.

I 2014 ble det registrert totalt registrert 23 avvik, hvorav 14 ble avdekket gjennom internrevisjon. Tilsvarende i 2013 ble det registrert 19 avvik (14 gjennom internrevisjon). For 2012 var tallet 30 avvik (24 gjennom internrevisjon).

Alle avvik blir klassifisert i forhold til hvilket regelsett de beskriver brudd eller mulig konflikt med. Dette er klassifisert som følger:

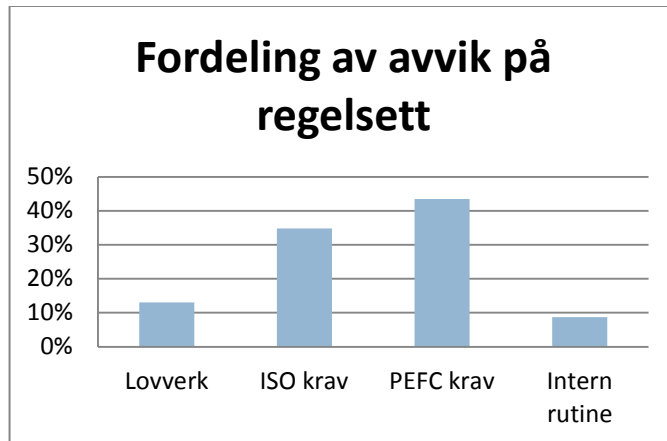
ISO 14001 (2004) – Dette er det grunnleggende regelverket for sertifiseringen og miljøstyringssystemet for å redusere risikoen for feil.

PEFC skogstandard – Dette er den omforente standard for bærekraftig skogbruk, tidligere omtalt som Levende Skog standarden av 2006 med senere presiseringer.

Sertifiseringsrutine – Dette er rutiner vi har satt opp for å dokumentere og følge opp de ulike krav, og reduserer risikoen for feil.

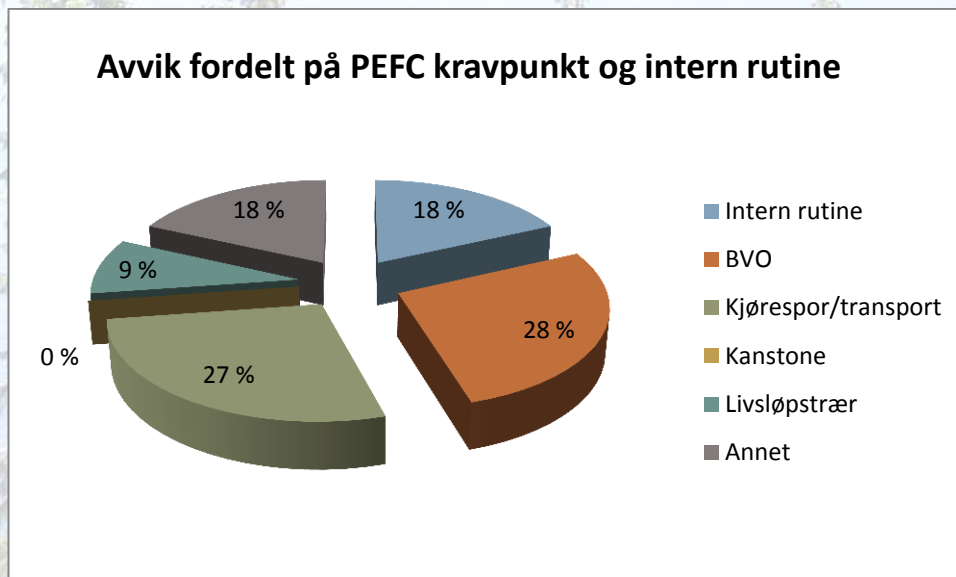
Lovverk – Dette er direkte lovbestemte krav.

Nedenfor er en oversikt over de 23 avvikene avdekket i 2014 fordelt på overordnet regelsett:

Brudd på kravene i PEFC-standarden og ISO14001 krav dominerer. Mangel på dokumentasjon av internkontroll av leverandører og drifter, kompetanse hos nyansatt virkeskjøper, manglende ajourføring av systemdokument på www.nortommer.no og manglende oppfyllelse av miljømål er blant avvikene fra kravene i ISO-standarden. Enkelte av disse går på brudd på interne rutiner, og ikke at systemet for miljøstyringen er mangelfullt. Brudd på lovverk er bl.a. en igangsatt hogst i vernskog uten forhåndssøknad og godkjenning.

Som det fremgår under er de 10 avvikene knyttet til PEFC skogstandarden (og 2 til NORTØMMER AS sine egne sertifiseringsrutiner relevant for PEFC-kravene) rimelig jevnt fordelt på brudd mot bestemmelsene om biologisk viktige områder (BVO), terrengtransport og «annet»:

I kategorien «annet» inngår bl.a. manglende landskapsplan hos leverandør. I ett tilfelle ble valg av kjøretrase vurdert som feil. Hogst innenfor hensynssone for rovfugl er blant funnene knyttet til BVO. Hogst i nøkkelbiotop fra noen år tilbake men ble også observert i 2014. Det ble ikke avdekket ureglementert hogst i kantsone.

Fler-sjiktet kantsone mot myr satt igjen ved drift i Østfold

Det er vanskelig å sammenliknet mellom år. I 2013 ble det for eksempel ikke registrert avvik i form av manglende livsløpstrær eller kjøreskader i terreng. Det ble derimot registrert ett avvik ved hogst av kantsone. Funnene er for 2012 og 2014 er omvendt. Utvalget noe lite for noenlunde sikkert å kunne kommentere trender.

Ulikt 2012 og 2013 er det klassifisert færre observasjoner knyttet til vår egen sertifiseringsrutine som til de utvalgte kravpunktene i PEFC standarden. Noe av grunnen kan være at relativt flere av funnene som tidligere ble ført som brudd på egen rutine er ført som brudd på ISO 14001. Vi jobber aktivt med å informere om endringer. Miljøfokus og avvikshåndtering er ofte egne temaer på bedriftsinterne samlinger.

Opplæring

Ansatte i NORTØMMER og entreprenørselskaper er de mest sentrale i gjennomføringen av krav og rutiner i standarden. Dette er de mest sentrale aktørene for å sikre at kravene følges. Det har også i 2014 vært satt fokus på hogst inntil BVO. Flere av revisjonene er gjort som ledd i opplæring av nytilsatt personell, og pågående drifter er ofte besøkt. Som i 2013 ble ett eget kurs for 3 nytilsatte virkeskjøpere holdt.

Maskinførerne gjør hver dag valg som påvirker sluttresultatet av skogdrifter

Totalt ble det i 2014 gjennomført 2 kurs for entreprenører, virkeskjøpere og interesserte skogeiere med hovedtema praktiseringen av Norsk PEFC skogstandard.. I tillegg er det gjennomført ett kurs for skogeiere som vurderer FSC sertifisering i tillegg til PEFC basert sertifisering. Til sammen deltok ca 60 skogbrukere (11 + 40 + 5). I 2013 ble det avholdt 1 tilsvarende kurs med ca tjue deltakere.

I 2014 ble det gjennomført 1 intern fagsamling hvor nye sertifiseringskrav og rutiner var tema. Videre ble det orientert om arbeidet med ny PEFC-standard på felles samling mot slutten av året. Til sammenlikning ble det holdt 1 fagsamling høsten 2013 for alle ansatte i NORTØMMER.

Behovet vil bli stort for kursing både internt og eksternt i den reviderte Norsk PEFC Skogstandard, når denne foreligger høsten 2015.

Registrering av feilhogster

Arbeidet med å kontrollere for mulige feilhogster ihht. PEFC Norge sitt krav til bransjen fortsetter til lokalisering av nøkkelbiotoper i alle aktuelle kjøpsområder er blitt offentlig tilgjengelig, og flybilder nyere enn 2011 dekker områdene.

Vi registrer med jevne mellomrom en viss interesse fra frivillige organisasjoner og enkeltpersoner for hvordan NORTØMMER sikrer at biologisk viktige områder blir ivaretatt. Eksterne henvendelser og egen rutinemessige og tilfeldig oppfølging avdekker at det fortsatt er behov for å opprettholde fokus på temaet, gjennom opplæring og utvikling av verktøy for å lette planlegging og gjennomføring av hogster. Særlig vil det være viktig for NORTØMMER og andre i bransjen å få enkel tilgang til informasjon om biologisk viktige områder som krever spesielle hensyn. Innsynsløsningen «Kilden», som inkluderer et system for løpende ajourføring av nøkkelbiotoper og innlegging av nye, er en viktig plattform å videreutvikle.

Oslo, april 2015

Erling Bergsaker
(sign.)

Tormod Dale
(sign.)